

POSTANOWIENIE

24 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 24 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku K. Z.

z udziałem A. Z.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej A. Z.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie

z 14 czerwca 2023 r., IX Ca 474/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od A. Z. na rzecz K. Z. 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia A. Z. do dnia zapłaty tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

(NM)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 8 marca 2022 r. Sąd Rejonowy w Mrągowie ustalił skład majątku wspólnego wnioskodawcy K.Z. i uczestniczki postępowania A.Z. (pkt I); dokonał podziału majątku wspólnego uczestników postępowania w sposób, określony w pkt II; oddalił wniosek w pozostałym zakresie (pkt III) oraz orzekł o kosztach postępowania.

Postanowieniem z 14 czerwca 2023 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie zmienił zaskarżone postanowienie w punktach I, II i IV w ten sposób, że w punkcie I dodał podpunkt c) o określonej treści oraz nadał inne brzmienie punktom II i IV.

Uczestniczka postępowania wniosła skargę kasacyjną od tego postanowienia. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzucając, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, dotyczące wykładni art. 37 § 1 i 2 k.r.o. w zw. z art. 60 k.c., art. 61 § 1 k.c., art. 63 § 1 k.c., art. 46 k.r.o., art. 199 k.c., art. 1035 k.c. i art. 1036 k.c. oraz oceny ważności i skuteczności wobec obojga małżonków, czynności prawnej mającej za przedmiot składnik majątku wspólnego, dokonanej przez jednego z małżonków w trakcie małżeństwa, ale po ustanowieniu rozdzielności majątkowej, w oparciu o zgodę udzieloną przez drugiego z małżonków jeszcze w trakcie wspólności majątkowej małżeńskiej.

Wnioskodawca wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewniać jednolitość orzecznictwa sądowego w takich sprawach, w których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu prawa, mającej walor generalny i abstrakcyjny.

W przepisach kodeksu postępowania cywilnego skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń, umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga, by przedstawione w niej zagadnienie prawne było istotne oraz nowe, co wyraża się w jego znaczeniu dla rozwoju prawa lub w precedensowym charakterze. Chodzi więc o zagadnienie prawne, które będzie miało znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia konkretnej skargi kasacyjnej, lecz także dla praktyki sądowej w ogólności. Dla wykazania takiej jego kwalifikacji skarżący powinien określić treść i zakres zagadnienia prawnego oraz przytoczyć wyczerpujące argumenty prawne, prowadzące do rozbieżnych ocen i wątpliwości związanych z rozumieniem lub stosowaniem przepisów prawa, których zagadnienie dotyczy; należy też wskazać, czy były one już przedmiotem wypowiedzi judykatury. Istotnym zagadnieniem prawnym - w rozumieniu tego unormowania - jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Sformułowane przez skarżącą zagadnienia nie spełniają powyżej zaprezentowanych przesłanek. Skarżąca nie uzasadniła w sposób przekonujący wniosku w tym zakresie, który pozwoliłby Sądowi Najwyższemu na uznanie, że mimo istnienia orzecznictwa w tej kwestii, nadal pozostają niewyjaśnione zagadnienia prawne, o cechach nowości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w niniejszej sprawie stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Podstawami skargi kasacyjnej nie mogą być objęte zarzuty błędnych ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), więc nie można z odwołaniem się do nich kreować zagadnienia prawnego zmierzającego do wykazania, że w rzeczywistości miał miejsce inny stan faktyczny, niż ustalony przez sądy obu instancji, czyli inny, niż stanowiący podstawę rozstrzygnięcia.

W okolicznościach sprawy niniejszej sprawy nie stwierdzono też kwalifikowanego naruszenia prawa, uzasadniającego przyjęcie skargi do rozpoznania ze względów publicznoprawnych. Sąd Najwyższy na etapie badania wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie analizuje przy tym podstaw skargi kasacyjnej ani ich uzasadnienia, stanowią one bowiem odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. i art. 98 § 1, 1¹ i 3 i 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 4 pkt 8 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(r.n.)

[a!]